

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Gnoti Seautón, Sive Arnoldi Geulincs Ethica

Geulincx, Arnold

Lugd. Batav., MDCLXXV

§. 3. Virtus Æquabilis, id est Virtutes omnes inter se sunt Æquales, nulla est alia major minorve.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48728](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48728)

§. 3. *Virtus Æquabilis, id est Virtutes omnes inter se sunt Æquales, nulla est aliã major minorve.*

Paradoxum ingens populo, quasi (inquiunt) non majoris Virtutis sit patrem servare, quam servum; rempublicam à servitute vindicare, quam civem unum: sed errant hic iterum propter confusionem eandem, nempe Virtutis Officium cum Virtute confundunt: majus ergo Officium esse diximus patrem servare, quam servum &c. Majorem Virtutem pernegamus: majora sunt ista, quam hæc Officia, ideo quia magis urgent, & posito casu, quo alterum deserendum sit, potius hoc quam illud deserendum erit: Veluti si naufragio facto pater simulac cum servo cum aquis & morte luctentur, unus vero tantum eripi & salvari possit; quis dubitet servum deserere, patrem salvare?

Etiam si vero Officia Virtutis alia quædam majora urgentioraque sunt aliis, alia tamen Virtus alia Virtute non major: si enim hoc foret, minor Virtus non Virtus, sed vitium esset: incumbit enim nobis facere quam optime possumus (nemo id negat, nisi qui se à lumine naturæ manifestè aver-

avertit) Si ergo quid minus fecerimus, in vitio erimus. Res est manifesta: pater sit in periculo, atque servus (ut jam ponebamus) si patrem salvare major, servum minor Virtus sit; erit ergo hæc Virtus verissimum scelus. Nam servare servum, patrem deserere nemini non scelestum atque nefarium videbitur: hoc vero quam absolum Virtutem aliquando vitium fieri concedere; pari pacto concedere lucem aliquando esse tenebras, calorem frigus.

Officium vero Virtutis aliquando a vitio informari, imo sæpius ita fieri, nil mirum videri debet nobis, §. I. id jam luculenter edoctis. Cum ergo etiam exemplo ante-posito patrem salvas & servum deseris, non majorem Virtutem amplecteris, sed scelus relinquis: sin contra servum liberas, patrem deseris, jam quidem minoris Virtutis Officio defungeris, sed Officio informi, à Virtute vacuo, & scelere pleno. *Ita ut loco Virtutis minoris scelus committas.*

Et certe non potest esse dubium aliquod de æquabilitate Virtutum, bene perpendenti, nihil juris in Virtutem esse fortunæ: si enim alia Virtus aliâ Virtute major sit, à fortuna pendeat necessum est: optimusne sim an paulo deterior; mihi enim occasio est servum salvandi, patris non

non item (hic enim in periculo nullo ver-
satur) tibi occasio salvandi patrem, libe-
randi rempublicam, quod mihi privato
non licet: tu ergo casu, fortuna, *occasione*
melior eris me: non ergo per Virtutem
melior eris; non ergo me melior eris (Vir-
tus enim sola est, quæ & bonum & melio-
rem, & quicquid hic gradus est, efficere
potest, fortuna hic nihil valet) vides ergo
quam absurda sint hæc, quæ sequuntur,
nempe me melior eris, sed nulla tua Vir-
tute: adeoque & melior eris & non me-
lior, quod pugnat.

Est vero hæc persuasio, qua popu-
lus persuasum habet Virtutes alias esse ma-
jores alias minores, quam perniciosissima.
Hinc enim incipiunt Virtutem cum bonis
fortunæ æstimare, quâ persuasione con-
firmatâ, jam tota Virtus profligata est, in-
cipiuntque nobis magis probi videri, qui
magis fortunati sunt. Hoc est totam Vir-
tutis Rationem evertere: sive igitur pa-
triam liberet vir bonus, sive domi suæ cum
amicis suis urbanus sit & facetus, æquè
bonus est: majus quidem illud & *gravius*
Officium quam hoc. Non etiam major
Virtus, utpote cujus tota essentia atque na-
tura in hoc uno absolvitur, efficaciter
volo id unum facere, quod jubet Ratio.

b

Virtus

Virtus est amor Rationis : Sive jam Rationem amo in hoc aut in alio Officio, manet mea Virtus amor Rationis ; & licet patrem salvum faciam , licet servum, licet patriam liberem , aut quodcunque fungar Officio, fungor semper ex amore Rationis, qui cum in uno Officio non major est quam in altero , Virtus etiam in uno non major est , quam in altero. Virtus etiam est propositum faciendi quod jubet Ratio: sive jam in hoc , sive in alio quodam veteri Officio , propositum meum majus esse non potest , sed propositum manet.

§. 4. Virtus Una.

Hoc axioma complectitur duos præcedentes : nam si Virtus Una sit atque simplex , necessum etiam individuum esse , nam dividi non potest , quod unum est. Potest tamen individuum esse, quod non est unum : si nempe omnes ejus partes seu particulares Virtutes ita inter se arcte cohærent, ut divelli à se invicem , distrahique non possent, quæ & Stoicorum mens fuisse videtur : quorum hoc scitum est Virtutes omnes catenæ in morem connexas esse , alteram ideo sine alterâ non acquiri , qui vero unam adeptus sit, ei nec cæteras